

Datum
2021-11-30

Diarienummer
KFN-2021/210.69

Handläggare
Sara Andersson, utredare
Henric Hedberg, tf verksamhetschef

Mottagare

Ge alla barn och unga i Huddinge möjlighet till en aktiv fritid, Inrätta en fritidsbank - motion väckt av Rasmus Lenefors (S), Fredrik Fjällström (S), Marzieh Amiri (S), Eeva Laine (S) och Göran Hallberg (S), remissvar

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 30 november 2021, som svar på remissen.

Sammanfattning

I en motion daterad den 7 juni 2021 förslår Rasmus Lenefors (S), Fredrik Fjällström (S), Marzieh Amiri (S), Eeva Laine (S) och Göran Hallberg (S) att kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att i samverkan med relevanta nämnder och aktörer inrätta en fritidsbank i Huddinge kommun.

En fritidsbank är som ett bibliotek fast med sport- och fritidssaker där man kan låna utrustning för en aktiv fritid. Syftet med en fritidsbank är att fler ska få möjlighet till en aktiv fritid, utan att det kostar pengar.

Samberedande förvaltningar föreslår att kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med relevanta nämnder utreda kommunens möjligheter att bistå civilsamhället i att erbjuda allmänheten utlåning av sport- och fritidsutrustning. Resultatet av utredningen ska återrapporteras till kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

I en motion daterad den 7 juni 2021 förslår Rasmus Lenefors (S), Fredrik Fjällström (S), Marzieh Amiri (S), Eeva Laine (S) och Göran Hallberg (S) att kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att i samverkan med relevanta nämnder och aktörer inrätta en fritidsbank i Huddinge kommun (bilaga 1).

En så kallad fritidsbank är som ett bibliotek fast med sport- och fritidssaker. Där kan man låna utrustning för en aktiv fritid, som exempelvis skidor, skridskor, inlines, flytvästar, fotbollsskor, innebandyklubbor och mycket mer. Syftet med en fritidsbank är att fler ska få möjlighet till en aktiv fritid, utan att det kostar pengar.

Utlåning av sport- och fritidsutrustning i Huddinge

Inom Huddinge kommun finns idag vissa, oftast större föreningar som bedriver lagidrotter, som lånar ut utrustning. Den typ av utlåning som bedrivs riktar sig dock oftast till den som är ny och vill komma och prova på en specifik idrott.

Utlåningen fungerar på så vis som ett insteg till verksamheten och är ett sätt att värva nya medlemmar utan att dessa ska behöva köpa utrustning innan de vet om de vill fortsätta. Utlåningsverksamheten riktar sig med andra ord inte direkt till allmänheten.

Premissen är vanligen att personen ska vara inskriven vid exempelvis fotbolls- hockey- eller ridskola och att den som väljer att fortsätta sedan köper sin egen utrustning. Det är mindre vanligt att individuella idrotter erbjuder låneutrustning. Detta då dess utrustning i större utsträckning förutsätter individuella anpassningar. Vissa föreningar har även låneutrustning som kan lånas mot en depositionsavgift.

Utblick

Driftsformer

Det finns olika exempel på hur en verksamhet för utlåning av sport- och fritidssaker kan organiseras.

Ett exempel är varumärket Fritidsbanken som ägs av Fritidsbanken Sverige ideell förening där alla huvudmän som driver en lokal Fritidsbank är medlemmar. Det finns idag Fritidsbanker på över 100 platser i Sverige där enskilda personer, organisationer, föreningar och grupper kostnadsfritt kan låna allt från en komplett slalomutrustning till innebandyklubbor och tremanstält.¹

Lokala Fritidsbanker har ofta kommunen som huvudman. I huvudmannens uppdrag ingår finansiering av lokaler, personal och andra omkostnader. Vanligt är en heltidsanställd medarbetar på Fritidsbanken som kompletteras med medarbetare som är i behov av arbetsträning, är berättigade till lönebidragsanställning eller liknande. Under ferieperioder är Fritidsbanken en arbetsplats för feriearbetande ungdomar.

De kommuner inom Stockholms län som bedriver en Fritidsbank är Tyresö kommun, Upplands Väsby kommun, Botkyrka kommun och Norrtälje kommun. Dessa har kommunen som huvudman och drivs av kultur- och fritidsförvaltningen eller motsvarande.

Ytterligare några kommuner driver liknande koncept som Fritidsbanken. Ett exempel är Sportoteket i Järfälla kommun. För Sportoteket är kommunen huvudman.

---

¹ All utrustning som lånas ut av Fritidsbanken är skänkta gåvor. Utrustningen är begagnad, men oftast i väldigt fint skick. Organisationen Fritidsbanken Sverige har under 2021 fått bidrag från bland annat Riksidrottsförbundet, Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande och Kronprinsessparets Stiftelse.

Kostnader

Lokal och lön till de anställda uppges vara de största utgifterna för kommunerna som driver en fritidsbank.

Tyresö kommun uppger att de har en årlig kostnad på cirka 800 000 kr för driften av fritidsbanken. Det innefattar lokalkostnad, personalkostnader (en heltidsanställd) och vissa andra omkostnader.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts mellan barn- och utbildningsförvaltningen, kommunstyrelsens förvaltning och kultur- och fritidsförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Samberedande förvaltningar anser att en verksamhet för utlåning av sport- och fritidsutrustning kan bidra positivt till ökad jämlik hälsa, jämlika livsvillkor och inkludering för invånare i alla åldrar.

En utlåningsverksamhet av detta slag skulle till exempel underlätta för alla elever i kommunens skolor att på lika villkor delta under idrottslektioner och idrotts- och friluftsdagar, oavsett hemförhållanden. En sådan verksamhet stärker också barnets rätt och är i linje med arbetet avseende förverkligandet av bestämmelserna i barnkonventionen.

Vidare skulle en fritidsbank vara välkommen ur hållbarhetssynpunkt då all utrustning som lånas ut återvinns, vilket är förenligt med Huddinge kommuns mål om att utveckla den cirkulära ekonomin.

En liknanden motion har besvarats av kommunfullmäktige (2018-02-19, § 21) varvid kultur- och fritidsnämnden gavs i uppdrag att undersöka om det inom civilsamhället fanns intresse av att driva verksamhet för utlåning av sport- och fritidsartiklar (då kallat Sportotek). Kultur- och fritidsförvaltningen genomförde då informella dialoger med civilsamhället, men utan konkreta resultat.

Det finns olika sätt att organisera en verksamhet för utlåning av sport- och fritidsutrustning i kommunen. Det finns därför anledning att utreda hur och i vilken regi en sådan verksamhet kan bedrivas, där bland annat möjligheten att involvera civilsamhället bör undersökas på nytt.

Med hänvisning till detta föreslår samberedande förvaltningar att kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med relevanta nämnder utreda kommunens möjligheter att bistå civilsamhället i att erbjuda allmänheten utlåning av sport- och fritidsutrustning. Resultatet av utredningen ska återrapporteras till kommunfullmäktige.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Föreslagen utredning finansieras av kommunstyrelsen, inom befintlig budgetram.

Förslaget till beslut har inga juridiska konsekvenser.

Anja Dahlstedt
Kultur- och fritidsdirektör

Caroline Frank
Verksamhetschef idrott och anläggning

Bilagor

- Bilaga 1. Ge alla barn och unga i Huddinge möjlighet till en aktiv fritid. Inrätta en fritidsbank - motion väckt av Rasmus Lenefors (S), Fredrik Fjällström (S), Marzieh Amiri (S), Eeva Laine (S) och Göran Hallberg (S)

Beslutet ska skickas till
Kommunstyrelsen